

כ"ז בכסלו, התשע"ב - 23-30.12.2011

גליין 178

העולם על פי תומס, גדעון, יוסי ועמירה

הטור האינטלקטואלי מבית מדרשו של תומס פרידמן

עמנואל כבון

בטוח "ניוט, מיט, ביבי וולדימיר" (ניו-יורק טיימס 13.12.11), קובע תומס פרידמן שתי קביעות. האחת, כי יידיים לכאורה של ישראל, כמו ניוט גינגריץ' ומיט רומני, עוורים לעובדה שישראל שוקעת אל מחשכי ימי הביניים, בשל הצעדים המדיניים חסרי האחריות של בנימין נתניהו ושל אביגדור ליברמן. קביעתו השנייה היא, כי מבקרים כמו תומס פרידמן וגדעון לוי מתוייגים שלא בצדק כ"אנטי-ישראלים", בעוד האמת היא שהם למעשה היחידים היום המנסים להציל את ישראל מעצמה, מתוך ראיית הנולד ואהבת אמת שהם רחשים לה. כותרת המאמר טומנת בחובה מסר סמוי: ציר הרשע של העולם מורכב משני המועמדים המובילים של המפלגה הרפובליקנית של ארה"ב, מראש ממשלת ישראל ומהנשיא-במיני-לכל-חייו של חסיה.

מה שהדליק את פרידמן לכתוב את מאמרו, הוא טענתו של גינגריץ' כי הפלסטינים הם עם ש"המציאו אותו". פרידמן מכנה את הטענה "שפל חדש". אם כן, אמירת האמת לשיטתו של פרידמן היא "שפל", בעוד שמבחינתה של הילרי קלינטון היא פשוט "אינה מועילה". מה בדיוק אמר גינגריץ'? שמעולם לא הייתה מדינה ריבונית בשם "פלסטין", ושהערבים שהתגררו בחלקה הדרום מערבי של האימפריה העותומנית, היו ידועים כערבים ולא כ"פלסטינים". עם שתי עובדות אלה לא ניתן להתווכח. ולשאלה האם הפלסטינים "הומצאו", התשובה היא: ק.

בתקופת שלטונה של האימפריה העותומנית במזרח התיכון – מ-1516 עד 1918 – לא הייתה "פלסטין", אלא היו "סנג'קים", כלומר מחוזות מנהליים: סנג'ק עכו, סנג'ק שכם וסנג'ק ירושלים. הערבים שחיו באותם סנג'קים השתייכו לשבטים שונים שהיה ביניהם מעט מאוד משותף. לא הייתה תרבות "פלסטינית", לא שפה, דת או זהות לאומית שהפרידה אותם מן האומה הערבית הגדולה.

השם "פלשתינה" הופיע במאה ה-20, כשהבריטים ביססו את שלטונם על הריסותיה של האימפריה העותומנית (הבריטים החיו את המילה הלטינית "פלשתינה" שטבעו הרומאים, על מנת להחליף את השם "יהודה" בשם שהזכיר את הפלישתים – אויביהם ההיסטוריים של היהודים). כל עם שהתגרר בשטח המנדט הבריטי נקרא "פלשתינאים", כולל היהודים. ה"ג'רזלם פוסט" נקרא אז "פלסטין פוסט", ורק אחרי שנוסדה מדינת ישראל, התזמורת הפילהרמונית הפלשתינית הפכה לתזמורת הפילהרמונית.

"פלשתינה' היא מושג שהמציאו הציונים"

בפברואר 1919 התכנס הקונגרס הראשון של האיגודים המוסלמים-נוצרים לדון בעתיד השטח שהיה קודם לכן תחת שלטונה של האימפריה העותומנית. הקונגרס הכריז: "אנו חאים בפלשתינה חלק מסוריה הערבית, היות שמעולם לא הייתה חלק נפרד ממנה". מנהיג ערבי בשם עאוי ביי עבדול האדי העיד ב-1937 בפני ועדת פיל הבריטית: "אין מדינה כזאת בשם 'פלשתינה'. 'פלשתינה' היא מושג שהמציאו הציונים. אין פלשתינה בתנ"ך. ארצנו הייתה מאות שנים חלק מסוריה. 'פלשתינה' זרה לנו. הציונים הם אלה שהמציאו אותה". המלומד הערבי המסובד פיליפ היטי העיד ב-1946 בפני הוועדה האנגלו-אמריקנית, כי מעולם לא היה בהיסטוריה דבר כזה כמו "פלשתינה".

הוועדה המיוחדת של האו"ם לענייני ארץ ישראל (UNSCOP) כתבה בדו"ח שלה מספטמבר 1947 כי לאומיות פלסטינית היא תופעה חדשה. למעשה, הוועדה המליצה על חלוקת שטחי המנדט הבריטי למדינה יהודית ולמדינה ערבית (לא למדינה "פלסטינית"). מי שהיה אז חבר אש"ף, אחמד שוקיירי, אמר למועצת הביטחון של האו"ם ב-1956 כי פלסטין אינה אלא דרום סוריה. ראש מחלקת מבצעים צבאיים של אש"ף, זוהיר מוחסיין, הכריז ב-31.3.1977: "אין הבדלים בין

ירדנים, פלסטינים, סורים ולבנונים. אנו כולם חלק מאותה אומה. זה רק מטעמים פוליטיים שאנו מקפידים לציין את זהותנו

הפלוסטינית...כן, קיומה של זהות פלוסטינית נפרדת משרתת מטרות טקטיות בלבד. הקמתה של מדינה פלוסטינית היא כלי חדש במאבק המתמשך נגד ישראל".

פלוסטיניזם הוא תגובה לצינות. לולא היתה התנועה הצינית, איש לא היה שומע על עם פלוסטיני. כך לחגמה, ב-1925 נכח הנציב הבריטי העליון החדש לארץ ישראל, סיר הרברט פלומר, בתחרות ספורט שבסיומה נוגן הן ההמנון הבריטי והן "התקווה". הנציגים הערביים מחו בפני פלומר על נגינת ההמנון הלאומי היהודי. היות שפלומר תמך בשמירה קפדנית על הסטטוס קוו שבין יהודים ובין ערבים, הוא התנצל על כך שהפר את כללי הנימוס, והבטיח כי בפעם הבאה ינוגן גם ההמנון הערבי. בשלב זה, נאלצו המנהיגים הערבים להודות כי אין להם "המנון ערבי פלוסטיני". "אם כך, כדאי שתתחילו לחבר אותו", אמר להם פלומר.

אם כן, גיגריץ' צודק. העובדה שאמירת האמת על המזרח התיכון נחשבת מעשה שלא יעשה של "הבערת השטח", מעידה על יעילותו של הטרור האינטלקטואלי. אך היא גם מראה של "שומרי האמת המזרח תיכונית" (כמו תומס פרידמן, גדעון לוי, יוסי ביילין ועמירה הס) יש מוסר כפול.

פרידמן לא תבע שום עלבון כששלמה זנד פרסם את ספח "מתי ואיך הומצא העם היהודי" (וגם הילרי קלינטון לא אמרה שזה "לא מועיל" לטעון שהעם היהודי הומצא). הטענה שהעם הפלוסטיני הומצא היא אפוא "שפלה", ו"בלתי מועילה", ואילו אותה טענה על העם היהודי היא צעד של אומץ אקדמי.

פרידמן כתב כי מחיאות הכפיים הסוערות שבהן כיבד הקונגרס האמריקני את נתניהו במאי 2011 "נקמו ושולמו על ידי הלובי הישראלי" (האשמה שעליה סטיב חטמן, נציג ניו-ג'רסי בבית הנבחרים, דרש התנצלות). מדוע אם כן פרידמן לא כתב כי החרם שעלול לקדם את פניו של נתניהו באוניברסיטת ויסקונסין נקנה על ידי הלובי הסעודי? מדוע ההיגיון הזה ישים רק כשהפעולה היא למען ישראל? אם אכן הלובי היהודי הוא כה חזק וכה עשיר, כיצד זה שעדיין לא רכש את תמיכת הקמפוסים של האוניברסיטאות באמריקה? כמו ג'ון וולט וג'ון מירשימר, פרידמן אינו מסוגל לחשוב על סיבה אחרת לנקיטת עמדה פרו-ישראלית של הקונגרס האמריקני מאשר "כסף יהודי". אבל כמותם, הוא לא יעז לומר כי לשיח הפרו-ערבי בקמפוסים האמריקניים יש קשר כלשהו למיליוני הדולרים שתורמים הסעודים. רק לכסף יהודי יש הכוח לעוות את הראש האמריקני.

ולבסוף, תיאורו של פרידמן את ההידרדרות לכאורה של ישראל לפשיזם מעיד על צביעות או בוחת או על שניהם. במאמרו, פרידמן מצטט רק את הקרן החדשה לישראל, את "הארץ" ואת ה"פייננשל טיימס" כמקורות המידע שלו. עם מקורות רבגוניים כאלה, פרידמן ודאי יודע מה נעשה בישראל: גדעון לוי מצטט את תומס פרידמן, ותומס פרידמן מצטט את גדעון לוי – מעגל קסמים של היגיון מעגלי.

פרידמן מצטט את ה"פייננשל טיימס" כדי לתת אמינות לטענותיו, אלא שהמאמר של הטיימס זרע אי-דיוקים והאשמות משמיצות. כך, למחת מה שנטען בו, אין בישראל חוק המתיר לישובים יהודיים למנוע ממשפחות ערביות להתגרר בהם. "חוק החרם" אינו מטיל עונשים על ישראלים המעודדים חרם על מוצרים מיהודה ושומרון. החוק מאפשר לקורבנות חרם כזה לתבוע פיצויים על נזקים כלכליים שגורם להם צעד כזה. לחוק זה גם אין קשר להתנחלויות: כך למשל, קצב המוכר בשר לא כשר בתל-אביב רשאי על פי חוק זה לתבוע רב הקורא להחרים את חנותו. ואילו מטרתן של הצעות החוק שהוגשו לאחרונה לעריכת רפורמה בשיטת המינויים של שופטים, נועדו לשים קץ לשיטת "חבר מביא חבר" במינוי שופטים לבית המשפט העליון, הגרמת לאחידות אידיאולוגית של חבריו וחוסמת את מינויים של שופטים שמרניים. בישראל כיום שופטי בית-המשפט העליון ממונים על ידי ועדה ומאושרים על ידי בית המשפט, ואילו על פי אחת ההצעות, הכנסת תאשר את מינויים של השופטים. ("פיקוח פוליטי!", מזדעק פרידמן). בארה"ב, הנשיא הוא הממנה את שופטי בית המשפט העליון והקונגרס מאשר את המינוי, אבל זה כמובן אינו "פיקוח פוליטי".

פרידמן חותם את מאמרו בטענה שלא מעט ישראלים שואלים את עצמם "מי אנחנו?" (והוא יודע מי אנחנו, כי גדעון, יוסי ועמירה אמרו לו). אני תוהה אם אי-פעם שאל פרידמן את עצמו מי הוא. כי לי דווקא יש תשובה בשבילו: צבוע מתחסד.